

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mráky ve věci žalobce: **Ing. M. P.**, zastoupeného advokátem Mgr. Ondřejem Pecákem, Na Ořechovce 24, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, Velká Hradební 48, Ústí nad Labem, zastoupenému advokátem Mgr. Vlastimilem Škodou, Masarykovo náměstí 20, Děčín, proti rozhodnutí ze dne 21. 4. 2020, čj. KUUK/066663/2020/Pan, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 5. 2022, čj. 78 A 12/2020-58,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 5. 2022, čj. 78 A 12/2020-58, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] V této věci bylo předmětem sporu vyobrazení záměrného pole na fotografii z rychloměru. Žalobce tvrdil, že jiné zobrazení než zobrazení v podobě kříže neodpovídá certifikátu o schválení měřidla. Soud dospěl k závěru, že i pokud je místo dopadu laserového paprsku (díky němuž je rychlost měřena) označeno kružnicí, je stále zřejmé, kam paprsek dopadl. Nadto pokud na fotografii ani není jiný objekt, který by se mohl naměřenou rychlostí pohybovat, nelze ji vyložit jinak než jako důkaz o žalobcově přestupku.

1. Popis věci

[2] V dubnu 2018 policie silničním rychloměrem naměřila, že osobní automobil, který řídil žalobce, překročil nejvyšší dovolenou rychlost. Žalobce proto zastavila; následně zjistila, že jím řízený automobil má na obou registračních značkách červeným křížkem přelepený znak EU. Policie vyhodnotila, že se žalobce dopustil dvou přestupků, a oznámila to Magistrátu města Mostu (žalobce totiž nesouhlasil s projednáním přestupků na místě).

[3] V řízení před magistrátem bylo poté, co žalobce proti příkazu o uložení pokuty podal nijak neodůvodněný odpor, nařízeno ústní jednání. Žalobce se na něj dostavil, na pokládané otázky ovšem neodpovídal a sdělil, že se vyjádří písemně. V písemném vyjádření žalobce tvrdil, že rychlost nepřekročil a že fotografie z laserového rychloměru opatřené údajem o naměřené rychlosti jsou neprůkazné, protože na nich chybí záměrný kříž. To je v rozporu s dokumentací k měřicímu zařízení. Žalobce žádal, aby byl do spisu doplněn návod k obsluze měřicího zařízení a aby byli k okolnostem měření vyslechnuti přítomní policisté. Ohledně přepek na registračních značkách uvedl, že neznemožňují čitelnost značek a že jimi žalobce uplatňuje svou svobodu projevu.

[4] Magistrát žalobci uložil pokutu 2 000 Kč; shledal totiž žalobce vinným jak z překročení rychlosti, tak z užití vozidla, které nesplňovalo stanovené technické podmínky [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu; § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona]. K námitce týkající se záměrného kříže magistrát uvedl, že „záměrný kříž“ je na fotografiích vyobrazen kruhem složeným z bodů (*správně body nacházejícími se na kružnici, pozn. NSS*), jehož střed leží na žalobcově vozidle. Není tedy třeba do spisu doplňovat návod k obsluze rychloměru ani vyslýchat policisty.

[5] Žalobce se proti rozhodnutí magistrátu odvolal ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje. Neuspěl. Krajský úřad k námitce týkající se záměrného kříže uvedl, že z fotografií je zřejmé, že byla měřena rychlost vozidla řízeného žalobcem.

[6] Žalobce uspěl až se svou žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Podle krajského soudu ve věci vyvstaly pochybnosti o provedeném měření rychlosti, které správní orgány nerozptýlily. Žalobce předložil certifikát o schválení měřicího zařízení; podle něj má záměrný kříž vypadat jako kříž, nikoli jako kruh složený z bodů. Správní orgány tedy měly vyhovět žalobcovým důkazním návrhům (do spisu doplnit návod k obsluze a vyslechnout policisty), a mimo jiné tak prokázat, že rychloměr umožňuje různá zobrazení záměrného kříže. Krajský soud se nezabýval žalobcovými námitkami, které se týkaly druhého přestupku – „antiuničních“ přepek na registračních značkách.

2. Kasační řízení

[7] Žalovaný krajský úřad podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Nesouhlasí s krajským soudem v tom, že správní orgány o žalobcově vině rozhodly na základě nepoužitelného důkazu. Podle judikatury NSS v případech podobných žalobcovu není třeba provádět výslech policistů ani do spisu zařazovat návod k obsluze měřicího zařízení (rozsudky ze dne 19. 6. 2015, čj. 2 As 202/2014-50, a ze dne 26. 4. 2018, čj. 1 As 306/2017-32). Nadto v jiném správním řízení dovozce rychloměru potvrdil, že záměrný kříž na fotografiích z rychloměru LaserCam 4 může být tvořen i kruhem z bodů (rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 10. 2020, čj. 19 A 15/2020-31, bod 18). Totéž je zřejmé i z informací veřejně dostupných na internetu.

[8] Žalobce pokládá kasační stížnost za nepřípustnou a neopodstatněnou. Kasační stížnost zpochybňuje posouzení skutkové, nikoli právní otázky. Předpokladem prokázání přestupku bylo, aby na fotografii z měřicího zařízení bylo vozidlo zaměřeno přesně stanoveným záměrným křížem. To se nestalo.

3. Právní hodnocení

[9] Kasační stížnost není přípustná mimo jiné tehdy, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Tak tomu v projednávané věci není. Krajský soud dospěl k závěru, že ve věci existovaly důvodné pochybnosti, které správní orgány nevyvrátily. Úřad v kasační stížnosti tvrdí, že důkaz o žalobcově přestupku byl nezpochybnitelný. Důvodem kasační stížnosti je tedy to, že krajský soud nesprávně vyložil zásady správního trestání: požadoval „silnější“ důkaz než zákon, respektive judikatura, která ho vykládá. Takový důvod lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (nesprávné posouzení právní otázky).

[10] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[11] Kasační stížnost je přijatelná. Krajský soud pochybil při výkladu práva, a jeho pochybení mohlo mít vliv na výsledek řízení o žalobě.

[12] Kasační stížnost je i důvodná.

[13] Jednání, z něhož je přestupce obviněn, mu musí být spolehlivě prokázáno. To v nejobecnější rovině plyne už z obecných zásad správního řízení (podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán v řízení tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti) a zvláště to pak zákon zdůrazňuje ve věcech správního trestání (podle § 69 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v pochybnostech správní orgán rozhodne ve prospěch obviněného). Přísné standardy přestupkového řízení, jejichž základy jsou formulovány i na ústavněprávní a mezinárodní úrovni, však zároveň nemají vést k výkladu, který by fakticky znemožnil jakýkoli účinný postih za protiprávní chování (rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2009, čj. 9 As 54/2008-62).

[14] K prokázání přestupku spočívajícího v tom, že řidič automobilu překročil nejvyšší povolenou rychlost, zpravidla stačí oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující jeho dostatečné zdokumentování (fotografiemi či videozáznamem z rychloměru obsahujícími údaje o provedeném měření) a ověřovací list rychloměru (rozsudky NSS ze dne 14. 5. 2015, čj. 7 As 83/2015-56; ze dne 6. 1. 2016, čj. 2 As 217/2015-47, bod 14; a ze dne 29. 9. 2020, čj. 5 As 247/2018-39, bod 32). Jen je-li některý z těchto důkazů zpochybňován, je třeba dokazování doplnit (mimo jiné krajským úřadem citovaná věc 1 As 306/2017, bod 30). Zpochybnění musí ovšem spočívat v konkrétním tvrzení, na jehož základě je přiměřeně pravděpodobné, že na takovéto důkazy se nelze pro zvláštní okolnosti či důvody spolehnout.

[15] Je-li tímto (uvěřitelným) způsobem zpochybňována správnost měření rychlosti, je třeba vzniklé pochybnosti odstranit typicky výsledkem zasahujících policistů k okolnostem skutku a ke způsobu použití měřicího zařízení, nebo si obstarat od výrobce či ověřovatele měřicího zařízení bližší informace o způsobu, jakým zařízení funguje (rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2015, čj. 9 As 42/2015-39, bod 11). Ve vztahu ke zpochybnění měření na základě

podoby výstupu z rychloměru (fotografie) plynou z judikatury NSS tyto závěry. Další důkazy (návod k obsluze rychloměru či výsledky přítomných policistů) je potřeba provést, je-li fotografie z měření rozostřená (rozsudek ze dne 8. 10. 2021, čj. 1 As 38/2021-24, body 1 a 12 až 13) nebo atypická (rozsudky ze dne 8. 2. 2012, čj. 3 As 29/2011-51, a ze dne 24. 9. 2014, čj. 6 As 187/2014-60, bod 18), a to do té míry, že to zakládá pochybnost o správnosti měření.

[16] Další důkazy je potřeba opatřit také tehdy, pokud tzv. záměrný kříž na fotografii leží jinde než na tvrzeně měřeném vozidle (rozsudek NSS ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012-27; obdobně krajským úřadem zmiňovaná věc 2 As 202/2014, bod 34). Naopak důvodnou pochybnost nezakládá to, že tzv. záměrný kříž na fotografii zcela chybí, pokud je jinak zřejmé, rychlost jakého objektu zařízení měřilo (na fotografii se nachází pouze vozidlo přestupce – rozsudek ze dne 8. 6. 2017, čj. 9 As 107/2015-52, bod 16; vozidlo přestupce je zachyceno uprostřed fotografie jako hlavní objekt – usnesení ze dne 8. 8. 2023, čj. 4 As 310/2021-35, bod 19).

[17] V projednávané věci se žalobce snažil zpochybnit správnost měření rychlosti vozidla, které řídil. Krajský soud na základě jeho námitek dospěl k závěru, že na fotografii není záměrný „kříž“, ale záměrný „kruh“. Na fotografiích z rychloměru (které má NSS spolu se správním spisem k dispozici) je ovšem žalobcovo vozidlo jediné (nenachází se tam ani žádné jiné objekty, které by se mohly pohybovat naměřenou rychlostí) a je v jejich středu. Už to podle výše citované judikatury NSS stačí.

[18] Podmínkou správnosti měření totiž není to, že se na výsledné fotografii nachází „kříž“. Žalobce ve správním řízení předložil certifikát o schválení použitého rychloměru (laserového rychloměru typu LaserCam 4), podle něž je *součástí záznamu z rychloměru mimo jiné i místo dopadu laserového svazku označené záměrným křížem*. Nabízí se však, že spojení „záměrný kříž“ je užito ve významu „záměrné pole“, nikoli „záměrné pole označené křížem“. Žalobce ani krajský soud nevysvětlují, jak konkrétně by mělo měření ovlivňovat to, zda je místo dopadu laserového svazku (nadto až na výstupu) označováno křížem, nebo jiným způsobem (který ovšem neponechává pochybnost o tom, kam paprsek skutečně dopadl). Ostatně sám žalobce užívá ve své žalobě i v replice oba pojmy – „kříž“ i „kruh“ – společně, a připouští tedy i zaměření „kruhem“, navzdory konkrétní formulaci návodu k obsluze.

[19] Za takových okolností neměl krajský soud žalobci přisvědčit a požadovat vyvrácení jeho pochybností dalším dokazováním.

[20] Krajský úřad v kasační stížnosti odkázal ještě na rozsudek Krajského soudu v Ostravě (19 A 15/2020). Podle něj dovozce rychloměru LaserCam 4 potvrdil, že uživatel zařízení může volit mezi různými možnostmi zobrazení záměrného pole a že tato volba nemá vliv na správnost měření. NSS připomíná, že skutkový stav věci nelze zjišťovat z podkladů, které byly poskytnuty v jiném správním či soudním řízení, pokud nebyly podkladem rozhodnutí, o jehož přezkum se jedná (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 8 As 38/2016-34, bod 35). Zároveň ale zdůrazňuje, že se v žalobcově věci správní orgány problematikou zobrazení záměrného pole ani nemusely zabývat. Pořízené fotografie totiž byly dostatečně průkazné a žalobce nijak nevysvětlil, jak by podoba zobrazení záměrného pole mohla ovlivnit samotné měření.

pokračování

4. Závěr a náklady řízení

[21] NSS shrnuje, že v této věci nevyvstaly žádné rozumné pochybnosti o tom, že žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost. Správní orgány shromáždily dostatek důkazů a prokázaly žalobcovu vinu bez důvodných pochybností, jak to od nich zákon žádá.

[22] Proto NSS zrušil napadený rozsudek krajského soudu. V novém řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu